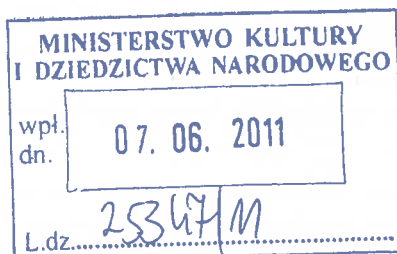
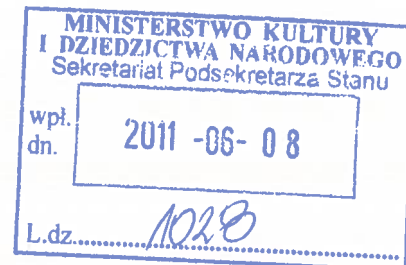

Warszawa, 2011-06-03
PIIT/781/11

Pan Minister
Jacek WEKSLER
Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

dot. pisma znak: DWIM/630/11/JB

Podpisanie
PODSEKRETARZ STANU
Jacek Weksler
Jacek Weksler
806E04

Szanowny Panie Ministrze,

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji w załączeniu przekazuje wstępne uwagi do otrzymanego pakietu trzech inicjatyw w zakresie prawa autorskiego:

1. *strategii w zakresie praw własności intelektualnej*
2. *projektu dyrektywy ws. dzieci osieroconych*
3. *projektu rozporządzenia ws. powierzenia Urzędowi ds. Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (OHIM) niektórych zadań związanych z ochroną praw własności intelektualnej*

Jednocześnie deklarujemy, iż Opinię docelową w powyższej sprawie prześlemy w terminie wskazanym w piśmie (do końca czerwca br.)

Z poważaniem

Aleksander Frydrych

Wiceprezes PIIT

Jerzy Sadowski

Wiceprezes PIIT

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji

ul. Koszykowa 54, IPC Business Center, wejście "B"- lok. 03 230 - III p., 00-675 Warszawa
tel. +48 22 628 2260, 22 628 2406; Biuro PIIT: +48 691 119 555, fax: +48 22 628 55 36
NIP: 526-12-89-338; Sąd Rejonowy w W-wie XII Wydz. Gosp. KRS - Nr 0000130600
Bank Pekao SA Oddział w Warszawie, Nr konta: 65 1240 6175 1111 0000 4573 4520

e-mail: biuro@piit.org.pl, dg@piit.org.pl, kontakt dla mediów: media@piit.org.pl, www.piit.org.pl

Uwagi Wstępne
Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji [PIIT]
do treści wskazanych dokumentów Komisji Europejskiej dotyczących
prawa własności intelektualnej

I. Uwagi do Komunikatu KE "Jednolity rynek dla praw własności intelektualnej" zawierającego strategię w obszarze praw własności intelektualnej

Ad. pkt 3.5.3. Strategii (Enhanced fight against counterfeiting and piracy)

1. W związku z planowanym przeglądem Dyrektywy 2004/48/EC (IPRED), uważamy, że zrównoważone i efektywne ramy prawne własności intelektualnej mają krytyczne znaczenie dla innowacji, twórczości oraz dla osiągnięcia wyznaczonego przez Komisję Europejską celu, jakim jest konkurencyjność gospodarki europejskiej.

Własność intelektualna odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu rozwoju innowacyjności i kreatywności w Europie i na całym świecie. Z Europejskiej Agendy Cyfrowej, wynika, że konieczna jest dokładna ocena zapotrzebowania na ewentualne dodatkowe instrumenty egzekwowania własności intelektualnej. W tym zakresie szereg kwestii objętych niniejszą konsultacją Komisji ma, bowiem istotne implikacje nie tylko dla konkurencyjności Unii Europejskiej, ale i dla podstawowych wartości takich jak dostęp do informacji, wolności słowa czy demokracji partycypacyjnej.

Zdaniem PIIT Raport słusznie wskazuje na fakt, że Dyrektywa 2004/48/WE została dopiero niedawno implementowana w wielu państwach członkowskich i że doświadczenie w jej stosowaniu jest ograniczone. Jednak zamiast konkluzji, że jest zbyt wcześnie na zmiany dyrektywy, formułowany jest wniosek, że dyrektywa "nie została zaprojektowana z uwzględnieniem wyzwania, jakie stanowi Internet wobec egzekwowania praw własności intelektualnej". Naszym zdaniem takie założenie nie uwzględnia historii legislacyjnej Dyrektywy 2004/48/WE, bowiem stosowanie dyrektywy do Internetu było szeroko dyskutowane po to, aby zapewnić równowagę pomiędzy prawami i interesami podmiotów praw własności intelektualnej, użytkowników Internetu i pośredników.

Aktualnie brak jest danych, które świadczyłyby o tym, że środki przewidziane obecnie w dyrektywie 2004/48/WE miałyby nie być wystarczające do ochrony naruszeń własności intelektualnej. Dlatego nie wydaje się, żeby było uzasadnione dokonywanie zmian dyrektywy 2004/48/WE. Co najwyżej, należałoby doprecyzować role poszczególnych aktorów w systemie egzekwowania praw własności intelektualnej, w tym podmiotów praw, na których ciąży podstawowy obowiązek egzekwowania własnych praw – np. poprzez przekazanie pośrednikom dokładnych informacji o treściach wymagających usunięcia ze względu na naruszenie praw.

2. Uznając mechanizmy przewidziane w dyrektywie 2004/48/WE za wystarczające i skuteczne w zakresie egzekwowania własności intelektualnej, pozytywnie oceniamy również działania pośredników zmierzające do zautomatyzowanego zapobiegania naruszeniom własności intelektualnej. Obowiązek stosowania takich środków nie może być jednak nałożony przez prawo europejskie czy krajowe.

3. W naszej ocenie nie istnieje potrzeba określania zasad odpowiedzialności dostawców usług online w sposób odmienny bądź wykraczający poza uregulowania dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego zawarte w Dyrektywie 2000/31/EC. Dyrektywa ta (2000/31/EC) zapewnia jednolite zasady dla pełnego zakresu usług społeczeństwa informacyjnego. Odbiegające od zasad tej dyrektywy regulowanie wycinka funkcjonowania usług społeczeństwa informacyjnego w innych dyrektywach wprowadziłoby naszym zdaniem wielość reżimów prawnych, co obniżałoby pewność prawa wyznaczającego ramy funkcjonowania przedsiębiorców internetowych. W szczególności, krytycznie należy ocenić propozycje filtrowania treści zamieszczanych w Internecie przez pośredników. Z tych samych powodów nie byłoby również zasadne tworzenie nowej koncepcji i definiowanie pojęcia „dostawcy usług online” niezależnie od pojęcia „dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego”.

4.. W społeczeństwie informacyjnym informacja jest nie tylko konsumowana, ale również coraz częściej wytwarzana i wymieniana przez obywateli przy zastosowaniu tanich (często darmowych) narzędzi takich jak np. blogi, sieci społeczne, udostępnianie wideo, opinie konsumentów i rynków transakcji. Usługi społeczeństwa informacyjnego stały się podstawowym sposobem, w jaki obywatele urzeczywistniają swą wolność wypowiedzi czy stowarzyszania, wpływając na ich świadomość polityczną i społeczną, ich kreatywność i różnorodność kulturową. To innowacyjne i kreatywne środowisko umożliwia istnienie, działanie i udział osobom fizycznym i przedsiębiorcom w wymianie informacji na otwartych platformach, bez uprzedniego zezwolenia bądź kontroli.

Centralne znaczenie dla tego rozwoju mają zasady dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego i odpowiedzialności za ich świadczenie: bez nich nie byłoby Sieci lub usług umożliwiających swobodną wypowiedź i dostęp do informacji. Nałożenie na pośredników usług społeczeństwa informacyjnego odpowiedzialności za treści dostępne lub udostępniane przez ich usługi, skutkowałoby obowiązkiem systematycznego monitorowania tych treści przez dostawców usług społeczeństwa informacyjnego. Byłoby to sprzeczne z przepisami określonymi w artykule 15 Dyrektywy o handlu elektronicznym (2000/31/EC). Przepis ten stanowi, bowiem, że pośrednicy nie mają ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które przekazują lub przechowują, ani też ogólnego obowiązku poszukiwania faktów i okoliczności potwierdzających nielegalną działalność.

Gdyby pośrednik musiał mieć pełną wiedzę o wszystkim, co przechowuje lub transmituje, musiałby uzyskać dostęp, sprawdzać i oceniać wszystkie treści dostarczone przez użytkowników swoich usług. Następnie musiałby dokonywać kwalifikacji prawnej tych wszystkich treści i to w zakresie wszystkich dziedzin prawa (prawa autorskiego, ochrony prywatności, zniesławienia, nieuczciwej konkurencji itd. – i to na dodatek zgodnie z obowiązującym prawem krajowym właściwym w danym przypadku). Takie monitorowanie nie jest możliwe choćby ze względu na ilość treści zamieszczanych w Internecie. Procedura sprawdzania tych treści musiałaby być tak rozbudowana i skomplikowana, że zagroziłaby to istocie funkcji pośrednika.

Dla użytkowników, to taki wymóg podważyłby podstawową cechę Internetu, czyli możliwość publikowania w Internecie bez cenzury. Który użytkownik zaakceptowałby fakt, że dostawcy usług internetowych zastępują sądy powszechne, decydując o tym, które treści pozostawić w Internecie, a które usunąć? Podobnie jak w środowisku, offline kluczowe znaczenie ma odpowiedzialność za naruszenia osób, które zamieszczają bądź uzyskują nielegalne treści - a nie pośredników. Artykuł 15 dyrektywy 2000/31/EC jest tu bardzo istotny i ma znaczenie dla spraw wykraczających poza kwestię odpowiedzialności pośredników w Internecie. Dotykając podstawowych praw, takich jak wolność słowa i prywatność, ma on zasadnicze znaczenie dla usług społeczeństwa informacyjnego. Wiele usług społeczeństwa informacyjnego po prostu nie istniałoby, gdyby nie było tego przepisu.

Zdaniem PIIT podkreślenia wymaga, że gdyby dostawcy usług internetowych zostali zobowiązani do aktywnego przeszukiwania treści pod kątem czy dany materiał nie narusza własności podmiotu praw autorskich i i innych, powstałaby cenzura wobec użytkowników.

Sprawozdanie Komisji dot. stosowania dyrektywy 2004/48/WE niepokojąco odzwierciedla tendencję do zmiany zasad ustanowionych art. 12-15 Dyrektywy 2000/31/EC tak, aby nałożyć obowiązek filtrowania treści w celu zatrzymania bądź zapobieżenia naruszeniom własności intelektualnej. Niepokojące jest naszym zdaniem prezentowanie pośredników w sprawozdaniu, jako „umożliwiających” lub „ułatwiających” naruszenia własności intelektualnej. Zasady odpowiedzialności pośredników błędnie przedstawiane są, jako „absolutna immunizacja”, za którą rzekomo ukrywają się pośrednicy nie podejmując żadnych działań w celu wyegzekwowania praw własności intelektualnej.

Tymczasem, Dyrektywa 2004/48/WE uwzględnia założenia dyrektywy 2000/31/EC o handlu elektronicznym, w szczególności w odniesieniu do zasad odpowiedzialności pośredników. Należy podkreślić, że ograniczenie odpowiedzialności pośredników przewidziane w dyrektywie o handlu elektronicznym nie stanowi "absolutnego immunitetu". Po uzyskaniu rzeczywistej wiedzy, tj., gdy zakwestionowana treść oraz naruszenie są precyzyjnie określone i naruszenie prawa jest oczywiste, pośrednik ma obowiązek niezwłocznie usunąć tę treść. Wielu pośredników wprowadziło przy tym rozbudowaną politykę ochrony własności intelektualnej w swoich serwisach. Polityka taka może przewidywać sankcje dla użytkowników, którzy łamią zasady, jak również szczegółowe procedury o charakterze „notice and takedown”, a także narzędzia techniczne służące identyfikowaniu treści w ramach serwisu. Przykładem tych ostatnich są narzędzia pozwalające właścicielom praw na stworzenie identyfikatorów ich praw autorskich odnośnie określonych utworów. W przypadku zidentyfikowania tych praw, podmioty uprawnione mogą zdecydować, co należy zrobić z materiałem objętym prawami – może to być nie tylko usunięcie materiału, ale również np. zarobkowe wykorzystanie danego materiału poprzez jego monetyzację.

Ad. 3.3. Creation of a comprehensive framework for copyright in the digital single market

Transgraniczne licencje i zarządzanie zbiorowe

Gorąco popieramy ideę reform zmierzających do stworzenia ram prawnych dla transgranicznego licencjonowania utworów muzycznych w celu ich wykorzystania w usługach świadczonych w Internecie. W szczególności uważamy za istotne:

- stworzenie licencji obejmujących terytoria wszystkich państw Unii Europejskiej oraz pozostałych państw europejskich (w tym licencji pan-europejskich) oraz opiewających na całokształt praw potrzebnych do wykorzystania utworu w ramach usługi danego typu;
- zmiany w zakresie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w celu poprawy transparentności, pewności i efektywności zarządzania prawami autorskimi w Europie, zwłaszcza poprzez poprawę organizacji i transparentności repertuaru oraz redystrybucji dochodów.

Systemy zarządzania prawami autorskimi

Pozytywnie oceniamy także propozycje utworzenia zautomatyzowanej, zintegrowanej, opartej o uzgodnione standardy infrastruktury zarządzania prawami autorskimi typu Global Repertoire Database.

Wyjątki w prawie autorskim.

W odniesieniu do propozycji zbadania zapotrzebowania na stworzenie jednolitego kodeksu prawa autorskiego dla Europy, w tym dokonania przeglądu reżimu wyjątków w prawie autorskim, zwracamy uwagę, że w Europie konieczne jest stworzenie zrównoważonego i w pełni zharmonizowanego systemu wyjątków w prawie autorskim. Dzięki temu Unia Europejska może usprawnić handel transgraniczny, stymulować działania innowacyjne, umożliwić partycypację społeczną w działaniach kreatywnych, oraz wprowadzić konieczny poziom pewności prawa.

Zwracają na to uwagę między innymi sygnatariusze deklaracji "Prawo autorskie dla kreatywności" (*Copyright for Creativity*; <http://www.copyright4creativity.eu/bin/view/Public/Declaration>).

II. Uwagi do projektu dyrektywy w sprawie dzieł osieroconych

Proponowany kształt uregulowań kwestii dzieł osieroconych może naszym zdaniem nie zagwarantować efektywnie realizacji zadania, dla realizacji, którego są tworzone. Rozwiązania dla dzieł osieroconych powinny zapewnić naszym zdaniem:

- (i) pewność prawną i usunąć ryzyko odpowiedzialności prawnej użytkowników dzieł osieroconych, którzy dokonali starannego poszukiwania uprawnionego;
- (ii) godziwe wynagrodzenie dla uprawnionych z praw autorskich;
- (iii) efektywność kosztową, czyli równowagę między kosztami poszukiwania a korzyściami z wykorzystania utworu osieroconego;
- (iv) równe traktowanie podmiotów prywatnych i publicznych – więcej podmiotów pomoże zresztą nie tylko w intensyfikacji procesów digitalizacji, ale i pozwoli zmniejszyć obciążenia instytucji publicznych związane z poszukiwaniem uprawnionych (to sektor prywatny wykona większości poszukiwań);
- (v) międzynarodowe wykorzystanie utworów osieroconych.